

**Upravený kontrolní seznam pro autismus u batolat, revidovaný,
s následnou kontrolou**
(M-CHAT-R/F)™

Diana L. Robins, Ph.D.
Deborah Fein, Ph.D.
Marianne Barton, Ph.D.

Poděkování: Děkujeme studijní skupině M-CHAT ve Španělsku za návrh formátu vývojového diagramu použitého v tomto dokumentu.

Více informací naleznete na adrese www.mchatscreen.com
nebo kontaktujte paní Dianu Robins na adrese DianaLRobins@gmail.com

Povolení pro užívání M-CHAT-R/F™

Modifikovaný kontrolní seznam pro autismus u batolat, revidovaný, s následnou kontrolou (M-CHAT-R/F; Robins, Fein, & Barton, 2009) je dvoustupňový screeningový nástroj vyžadující odpovědi rodiče za účelem zhodnocení rizika poruchy autistického spektra (PAS). M-CHAT-R/F je možné zdarma stáhnout pro klinické, výzkumné a vzdělávací účely. Stahování M-CHAT-R/F a souvisejícího materiálu je autorizováno ze stránky www.mchatscreen.com.

M-CHAT-R/F je nástroj, na který se vztahují autorská práva a jeho použití podléhá následujícím pokynům:

- (1) opětovný tisk/reprodukce M-CHAT-R musí obsahovat dole na stránce copyright (© 2009 Robins, Fein, & Barton). U bodů, pokynů nebo pořadí bodů nesmí být prováděny žádné úpravy bez povolení autorů.
- (2) M-CHAT-R musí být používán jako celek. Důkazy ukazují, že jakýkoliv podsoubor bodů nevykazuje adekvátní psychometrické vlastnosti.
- (3) Strany, které mají zájem o reprodukování M-CHAT-R/F tiskem (např. kniha nebo článek v časopise) či elektronicky pro použití ostatními (např. jako součást digitálního lékařského záznamu nebo jiných softwarových balíčků), musí kontaktovat paní Diana Robins a požádat o povolení (DianaLRobins@gmail.com).
- (4) Pokud jste součástí lékařské praxe a chcete začlenit otázky první fáze M-CHAT-R do elektronického lékařského záznamu (EMR) vaší vlastní praxe, rozhodně tak můžete učinit. Pokud ovšem někdy budete chtít šířit vaši stránku EMR mimo vaši praxi, kontaktujte prosím paní Diana Robins a požádejte o licenční smlouvu.

Pokyny k použití

M-CHAT-R může být proveden a vyhodnocen jako součást preventivní prohlídky a mohou ho používat také specialisté nebo jiní odborníci pro zhodnocení rizika PAS. Primárním cílem M-CHAT-R je maximalizovat citlivost, což znamená rozpozнат co nejvíce případů PAS. Existuje tedy vysoké procento falešně pozitivních výsledků, což znamená, že ne všechny děti, které jsou vyhodnoceny jako rizikové, mají diagnózu PAS. Abychom tuto skutečnost vyřešili, vyvinuli jsme kontrolní otázky (M-CHAT-R/F). Uživatelé by měli vzít na vědomí, že i při kontrolním screeningu značný počet dětí, jejichž screening byl pozitivní v M-CHAT-R, nebude diagnostikováno jako PAS; tyto děti ovšem mají vysoké riziko výskytu jiných vývojových poruch nebo opoždění, a proto je zaručeno vyhodnocení pro každé dítě, jehož screening je pozitivní. M-CHAT-R může být vyhodnocen za méně než dvě minuty. Pokyny k vyhodnocení je možné stáhnout na webové adrese <http://www.mchatscreen.com>. Ke stažení budou k dispozici i další související dokumenty.

Skórovací algoritmus

U všech bodů s výjimkou bodů 2, 5 a 12, znamená odpověď „NE“ riziko PAS; u bodů 2, 5 a 12, ukazuje odpověď „ANO“ na riziko PAS. Následující algoritmus maximalizuje psychometrické vlastnosti M-CHAT-R:

NÍZKÉ RIZIKO: Celkové skóre je 0-2; pokud je dítě mladší než 24 měsíců, provedte screening znova po druhých narozeninách. Žádná další akce není nutná, pokud přehled neukazuje na riziko PAS.

STŘEDNÍ RIZIKO: Celkové skóre je 3-7; provedte kontrolní screening (druhá fáze M-CHAT-R/F) za účelem získání dodatečných informací o rizikových odpovědích. Pokud skóre M-CHAT-R/F zůstane 2 nebo vyšší, je výsledek screeningu pro dítě pozitivní. Požadovaná akce: odeslat dítě k další diagnostice a vyhodnocení vhodnosti pro včasnou intervenci. Pokud je skóre při kontrolním screeningu 0-1, je výsledek screeningu pro dítě negativní. Žádná další akce není nutná, pokud přehled neukazuje na riziko PAS. Dítě by mělo být opětovně vyšetřeno při dalších preventivních prohlídkách.

VYSOKÉ RIZIKO: Celkové skóre je 8-20; je akceptovatelné přeskočit kontrolní screening a přistoupit okamžitě k diagnostickému vyhodnocení a vyhodnocení vhodnosti pro včasnou intervenci.

M-CHAT-R™

Odpovězte prosím na tyto otázky o vašem dítěti. Mějte na zřeteli, jak se vaše dítě chová obvykle. Pokud jste viděli vaše dítě pákrát se takto chovat, ale není to obvyklé, pak prosím odpovězte ne. Zakroužkujte prosím ano ne u každé otázky. Velice vám děkujeme.

1. Pokud ukážete na něco na druhém konci místnosti, podívá se na to dítě? (NAPŘÍKLAD, když ukážete na hračku nebo zvíře, podívá se na ně dítě?)	Ano	Ne
2. Napadlo vás někdy, jestli vaše dítě není hluché?	Ano	Ne
3. Hraje si dítě „na něco“ nebo předstírá „jako že“? (NAPŘÍKLAD, dělá, že pije z prázdného hrníčku, předstírá, že mluví do telefonu, nebo „jako“ krmí panenku nebo plyšovou hračku?)	Ano	Ne
4. Leze vaše dítě rádo po vězech? (NAPŘÍKLAD, nábytek, prolézačky na hřisti nebo schody)	Ano	Ne
5. Dělá dítě <u>nezvyklé pohyby</u> prsty před očima? (NAPŘÍKLAD, třepe prsty před očima?)	Ano	Ne
6. Ukazuje dítě prstem, aby o něco požádalo nebo jste mu s něčím pomohli? (NAPŘÍKLAD, ukazuje na jídlo nebo hračku, na kterou nedosáhne)	Ano	Ne
7. Ukazuje dítě prstem, aby vám ukázalo něco zajímavého? (NAPŘÍKLAD, ukazuje na letadlo na obloze nebo velké nákladní auto na silnici)	Ano	Ne
8. Má dítě zájem o jiné děti? (NAPŘÍKLAD, sleduje dítě ostatní děti, směje se na ně nebo jede za nimi?)	Ano	Ne
9. Nosí a ukazuje vám dítě věci nebo je před vámi drží, abyste je viděli – ne proto, že potřebuje pomoc, ale že se chce podělit? (NAPŘÍKLAD, ukazuje vám květinu, plyšáka nebo autíčko)	Ano	Ne
10. Reaguje vaše dítě, když na ně zavoláte jménem? (NAPŘÍKLAD, podívá se na vás,	Ano	Ne
11. Když se na dítě usmějete, oplatí vám úsměv?	Ano	Ne
12. Vadí dítěti běžné zvuky? (NAPŘÍKLAD, křičí nebo brečí dítě kvůli takovému zvuku jako je vysavač nebo hlasitá hudba?)	Ano	Ne
13. Umí vaše dítě chodit?	Ano	Ne
14. Dívá se vám dítě do očí, když na ně mluvíte, hrajete si s ním nebo ho přebalujete?	Ano	Ne
15. Snaží se dítě napodobit to, co děláte vy? (NAPŘÍKLAD, zamávat pápá, zatleskat nebo opakovat po vás legrační zvuk)	Ano	Ne
16. Když otočíte hlavu abyste se na něco podívali, rozhlédne se dítě, aby zjistilo, na co se díváte?	Ano	Ne
17. Snaží se vás dítě přimět, ať se na něj díváte? (NAPŘÍKLAD, podívá se na vás dítě kvůli pochvale nebo řekne „podívej“ nebo „divej se“?)	Ano	Ne
18. Rozumí dítě, když mu řeknete, ať něco udělá? (NAPŘÍKLAD, když neukážete, rozumí dítě „polož knihu na křeslo“ nebo „přines mi přikrývku“?)	Ano	Ne
19. Když se stane něco nového, podívá se na vás dítě, aby zjistilo, co vy na to? (NAPŘÍKLAD, když slyší zvláštní nebo legrační zvuk nebo vidí novou hračku, podívá se na vás?)	Ano	Ne
20. Má vaše dítě rádo pohybové aktivity? (NAPŘÍKLAD, houpání nebo skákání na klíně)	Ano	Ne

M-CHAT-R, kontrolní (M-CHAT-R/F)™

Povolení pro užívání

Upravený kontrolní seznam pro autismus u batolat, revidovaný, s následnou kontrolou (M-CHAT-R/F; Robins, Fein, & Barton, 2009) je navržen pro použití spolu s M-CHAT-R. M-CHAT-R/F je možné stáhnout na adrese www.mchatscreen.com.

M-CHAT-R/F je nástroj, na který se vztahuji autorská práva a použití tohoto nástroje je omezeno autory a držiteli autorských práv. M-CHAT-R a M-CHAT-R/F je možné používat pro klinické, výzkumné a vzdělávací účely. I když pro toto použití dáváme tento nástroj k dispozici zdarma, jedná se o materiál chráněný autorským právem a není to otevřený zdroj. Každý, kdo má zájem o používání M-CHAT-R/F v jakýchkoliv komerčních či elektronických výrobcích, musí kontaktovat paní Diana L. Robins na adrese DianaLRobins@gmail.com a požádat o povolení.

Pokyny k použití

M-CHAT-R/F je navržen pro použití spolu s M-CHAT-R; M-CHAT-R je platný pro screening batolat od 16 do 30 měsíců pro zhodnocení rizika poruchy autistického spektra (PAS). Uživatelé by si měli být vědomi, že při následné kontrole značný počet dětí, které nesplní M-CHAT-R, neobdrží diagnózu PAS. Nicméně u těchto dětí hrozí riziko jiných vývojových poruch nebo opoždění a následná kontrola je tedy zaručena pro každé dítě s pozitivním screeningem.

Jakmile rodič vyplní M-CHAT-R, proveděte hodnocení nástroje dle pokynů. Pokud má dítě pozitivní výsledek, vyberte body následné kontroly na základě bodů, které dítě nesplnilo v M-CHAT-R; pouze ty body, které nebyly původně splněny, musí být předloženy pro úplný pohovor.

Každá strana pohovoru odpovídá jednomu bodu z M-CHAT-R. Postupujte podle formátu vývojového diagramu a pokládejte otázky, dokud není dosaženo výsledku SPLNIL nebo NESPLNIL. Vezměte prosím na vědomí, že rodiče mohou na otázky během pohovoru odpovědět „možná“. Když rodič uvede „možná“, zeptejte se, zdali je častější odpověď „ano“, či „ne“ a pokračujte v pohovoru dle jeho odpovědi. Tam, kde je prostor na odpověď „jiná“, musí osoba provádějící pohovor uplatnit vlastní úsudek a určit, zdali se jedná o odpověď SPLNIL nebo ne.

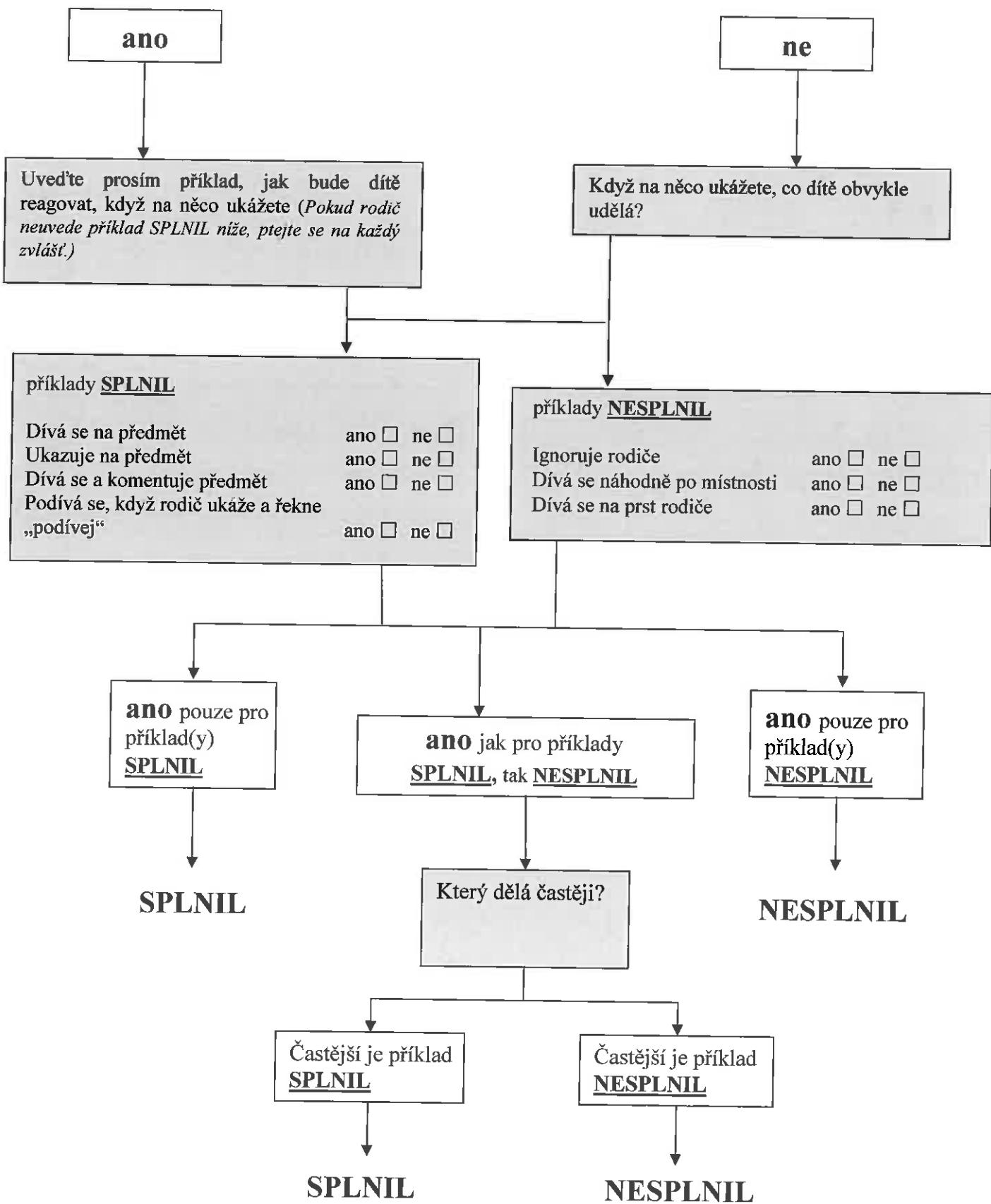
Provedete vyhodnocení odpovědí na každý bod na skórovací šabloně M-CHAT-R/F (která obsahuje stejné body jako M-CHAT-R, ale ano/ne je nahrazeno splnil/nesplnil). Pohovor je považován za pozitivní screening, pokud dítě při následné kontrole nesplní kterékoliv dva body. Pokud má dítě pozitivní screening v M-CHAT-R/F, rozhodně se doporučuje, aby bylo dítě odesláno k včasné intervenci a diagnostickým testům, jakmile to bude možné. Vezměte prosím na vědomí, že pokud má ošetřující lékař nebo rodiče obavy z PAS, měly by děti být odeslány k vyhodnocení bez ohledu na skóre v M-CHAT-R nebo M-CHAT-R/F.

Skórovací seznam M-CHAT-R Follow-Up™

Upozornění: ano/ne bylo nahrazeno splnil/nesplnil

1. Pokud ukážete na něco na druhém konci místnosti, podívá se na to dítě? (NAPŘÍKLAD, když ukážete na hračku nebo zvíře, podívá se na ně dítě?)	Splnil	Nesplnil
2. Napadlo vás někdy, jestli vaše dítě není hluché?	Splnil	Nesplnil
3. Hraje si dítě „na něco“ nebo předstírá „jako že“? (NAPŘÍKLAD, dělá, že pije z prázdného hrníčku, předstírá, že mluví do telefonu nebo „jako“ krmí panenku nebo plyšovou hračku)	Splnil	Nesplnil
4. Leze vaše dítě rádo po vězech? (NAPŘÍKLAD, nábytek, prolézačky na hřišti nebo schody)	Splnil	Nesplnil
5. Dělá dítě <u>nezvyklé pohyby</u> prsty před očima? (NAPŘÍKLAD, třepe prsty před očima?)	Splnil	Nesplnil
6. Ukazuje dítě prstem, aby o něco požádalo, nebo jste mu s něčím pomohli? (NAPŘÍKLAD, ukazuje na jídlo nebo hračku, na kterou nedosáhne)	Splnil	Nesplnil
7. Ukazuje dítě prstem, aby vám ukázalo něco zajímavého? (NAPŘÍKLAD, ukazuje na letadlo na obloze nebo velké nákladní auto na silnici)	Splnil	Nesplnil
8. Má dítě zájem o jiné děti? (NAPŘÍKLAD, sleduje dítě ostatní děti, směje se na ně nebo jede za nimi?)	Splnil	Nesplnil
9. Nosí a ukazuje vám dítě věci nebo je před vámi drží, abyste je viděli – ne proto, že potřebuje pomoc, ale že se chce podělit? (NAPŘÍKLAD, ukazuje vám květinu, plyšáka nebo autíčko?)	Splnil	Nesplnil
10. Reaguje vaše dítě, když na ně zavoláte jménem? (NAPŘÍKLAD, podívá se na vás, promluví nebo zažvatlá nebo přestane dělat, co právě dělá, když na něho zavoláte jménem?)	Splnil	Nesplnil
11. Když se na dítě usmějete, oplatí vám úsměv?	Splnil	Nesplnil
12. Vadí dítěti běžné zvuky? (NAPŘÍKLAD, vysavač nebo hlasitá hudba)	Splnil	Nesplnil
13. Umí vaše dítě chodit?	Splnil	Nesplnil
14. Dívá se vám dítě do očí, když na ně mluvíte, hrajete si s ním nebo ho přebalujete?	Splnil	Nesplnil
15. Snaží se dítě napodobit vaši činnost? (NAPŘÍKLAD, zamávat pápá, zatleskat nebo opakovat po vás legrační zvuk)	Splnil	Nesplnil
16. Když otočíte hlavu, abyste se na něco podívali, rozhlédne se dítě, aby zjistilo, na co se díváte?	Splnil	Nesplnil
17. Snaží se vás dítě přimět, ať se na něj díváte? (NAPŘÍKLAD, podívá se na vás dítě kvůli pochvale nebo řekne „podívej“ nebo „dívaj se“?)	Splnil	Nesplnil
18. Rozumí vám dítě, když mu řeknete, aby něco udělalo? (NAPŘÍKLAD, když neukážete, rozumí dítě „polož knihu na křeslo“ nebo „přines mi příkrývku“?)	Splnil	Nesplnil
19. Když se stane něco nového, podívá se na vás, aby zjistilo, co vy na to? (NAPŘÍKLAD, když slyší zvláštní nebo legrační zvuk nebo vidí novou hračku, podívá sena vás?)	Splnil	Nesplnil
20. Má vaše dítě rádo pohybové aktivity? (NAPŘÍKLAD, houpání nebo skákání na klíně)	Splnil	Nesplnil

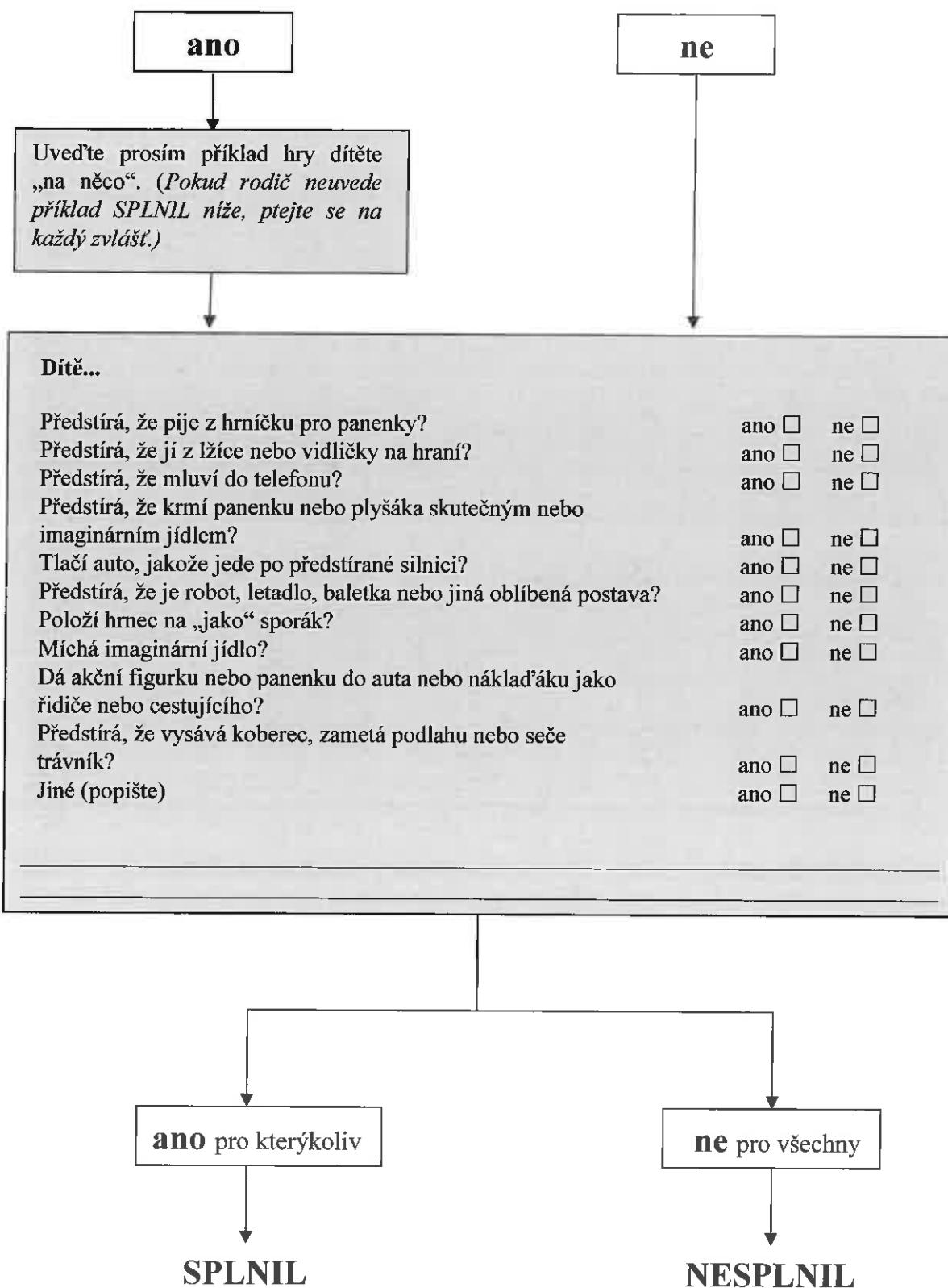
1. Pokud ukážete na něco na druhém konci místnosti, podívá se na to ___ ?

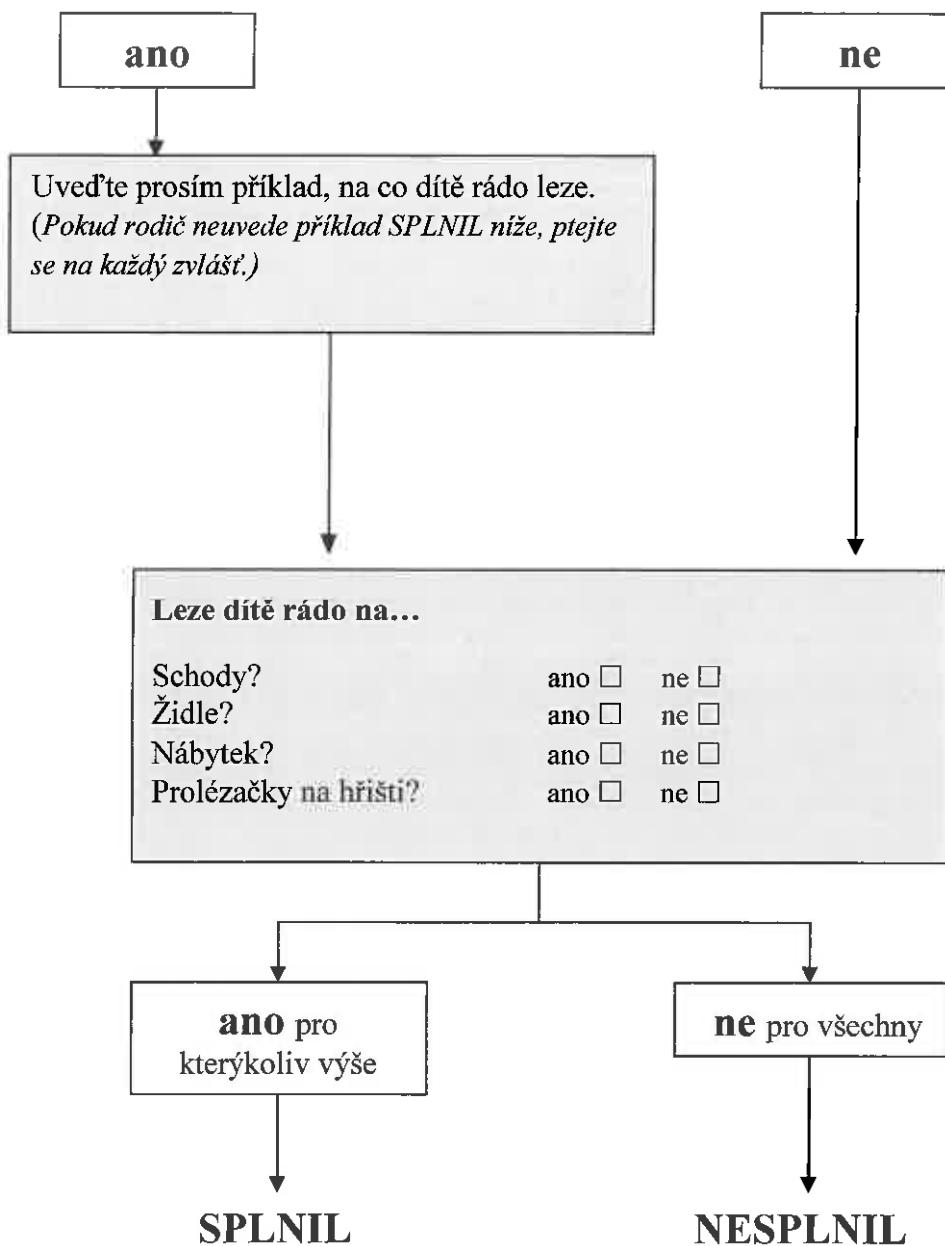
2. Uvedli jste, že vás napadlo, jestli dítě není hluché. Co vás k tomu vedlo?

<p>Dítě...</p> <p>Často ignoruje zvuky? ano ☐ ne ☐ Často ignoruje lidi? ano ☐ ne ☐</p>		
<p>ne pro oba případy</p>	<p>ano pro kterýkoliv</p>	
<p>SPLNIL</p>	<p>NESPLNIL</p>	
<p>Byl dítěti vyšetřen sluch?</p>		
<p>U VŠECH DĚTÍ SE TAKÉ PTEJTE:</p>	<p>ano</p>	<p>ne</p>
<p>Jaký byl výsledek vyšetření sluchu? (vyberte 1 možnost):</p> <p>Sluch v normálním rozsahu ☐ Sluch pod normálem ☐ Výsledky neprůkazné nebo nejsou konečné ☐</p>		

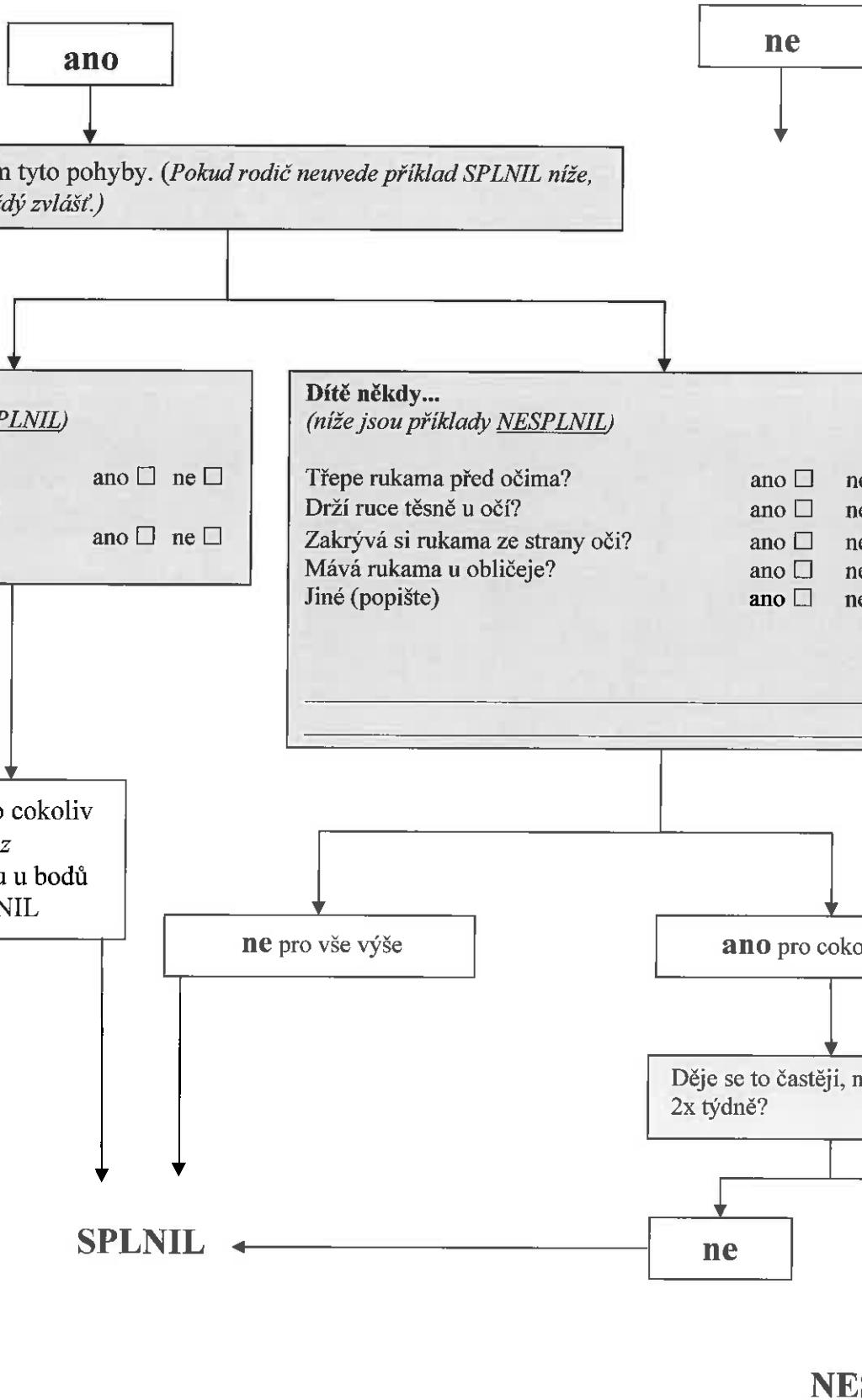
3. Hraje si _____ „na něco“ nebo předstírá „jako že“?

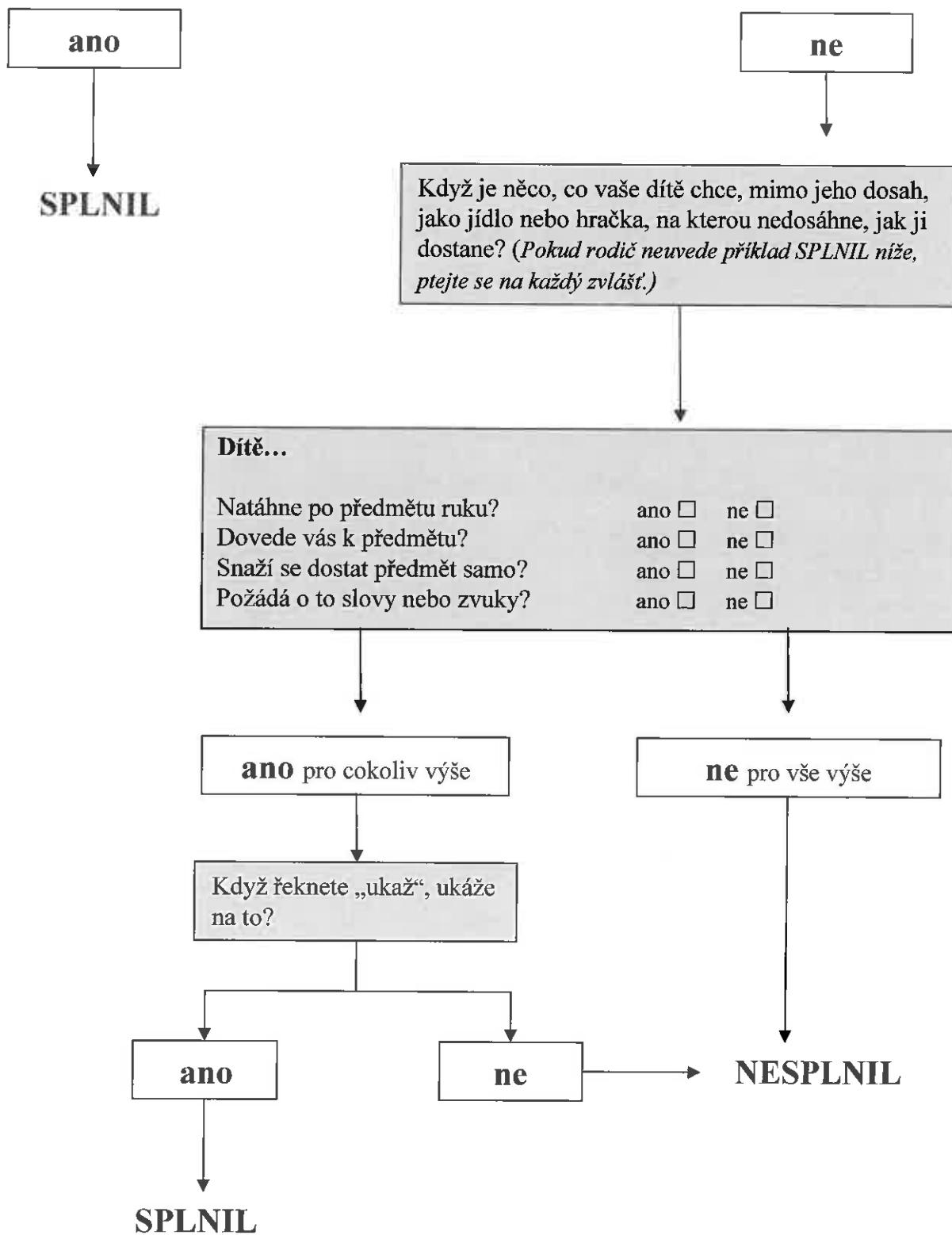
4. Leze _____ rád(a) na věci?

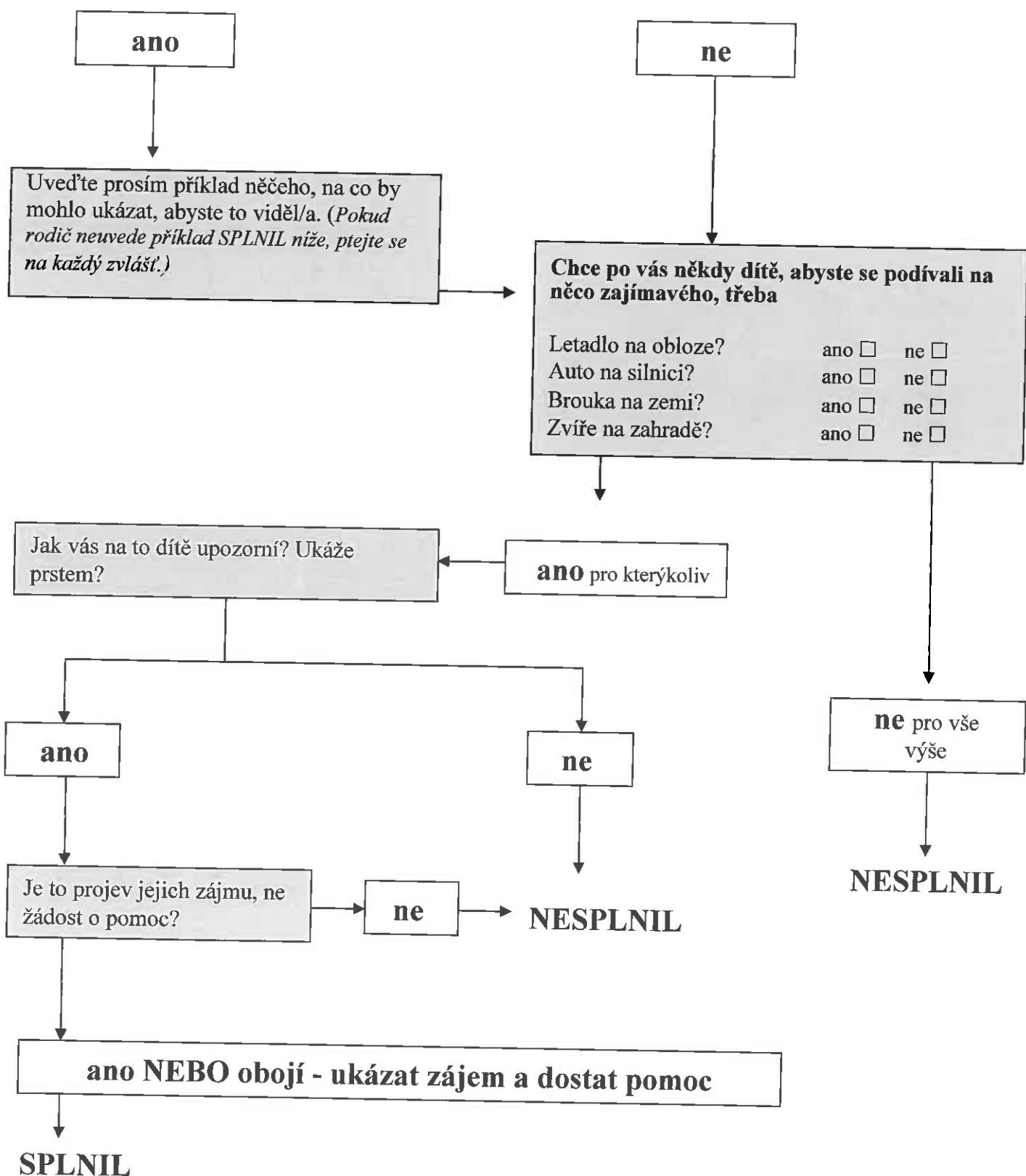
5. Dělá _____ nezvyklé pohyby prsty před svýma očima?

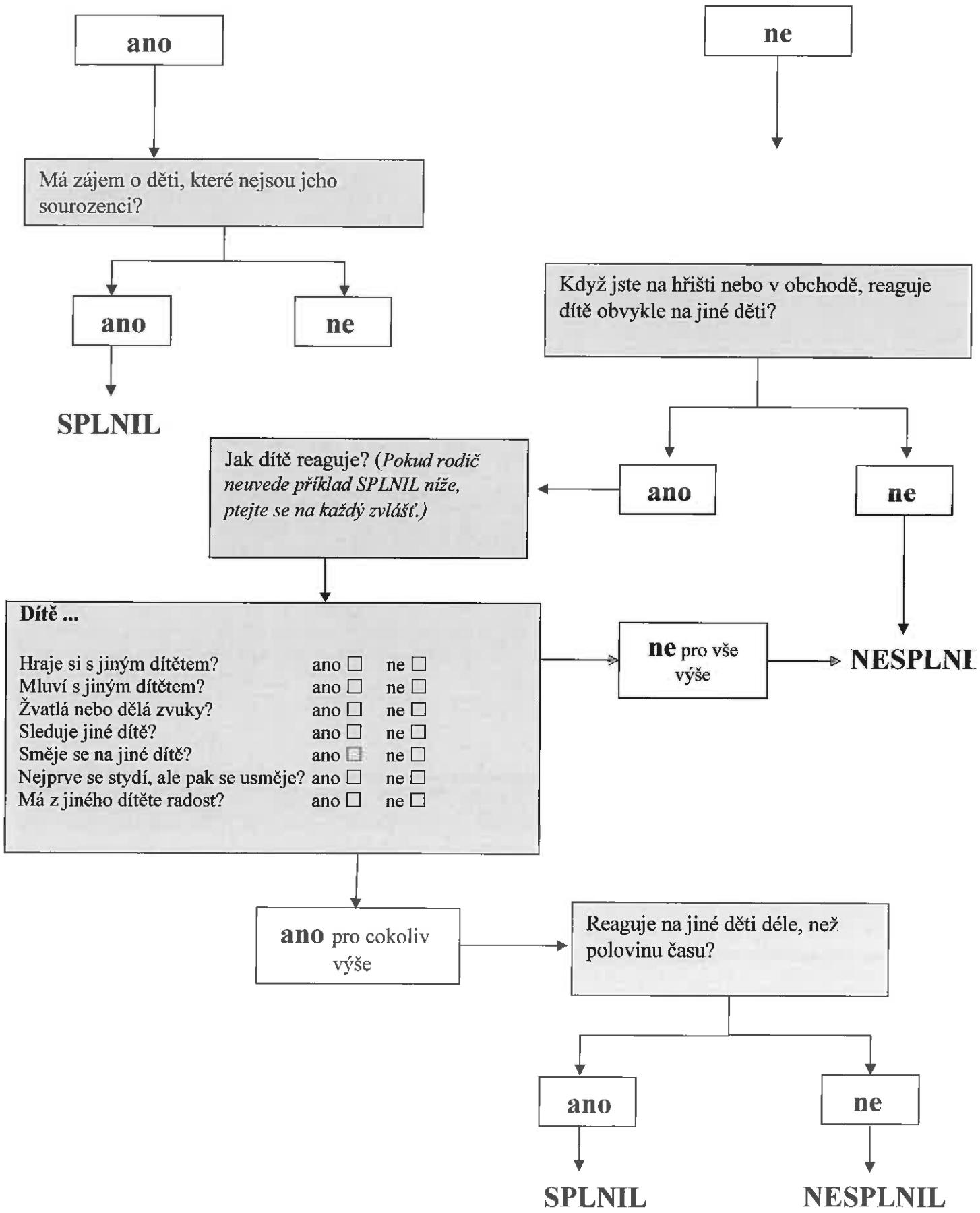
6. Ukazuje dítě prstem, aby o něco požádalo, nebo jste mu s něčím pomohli?

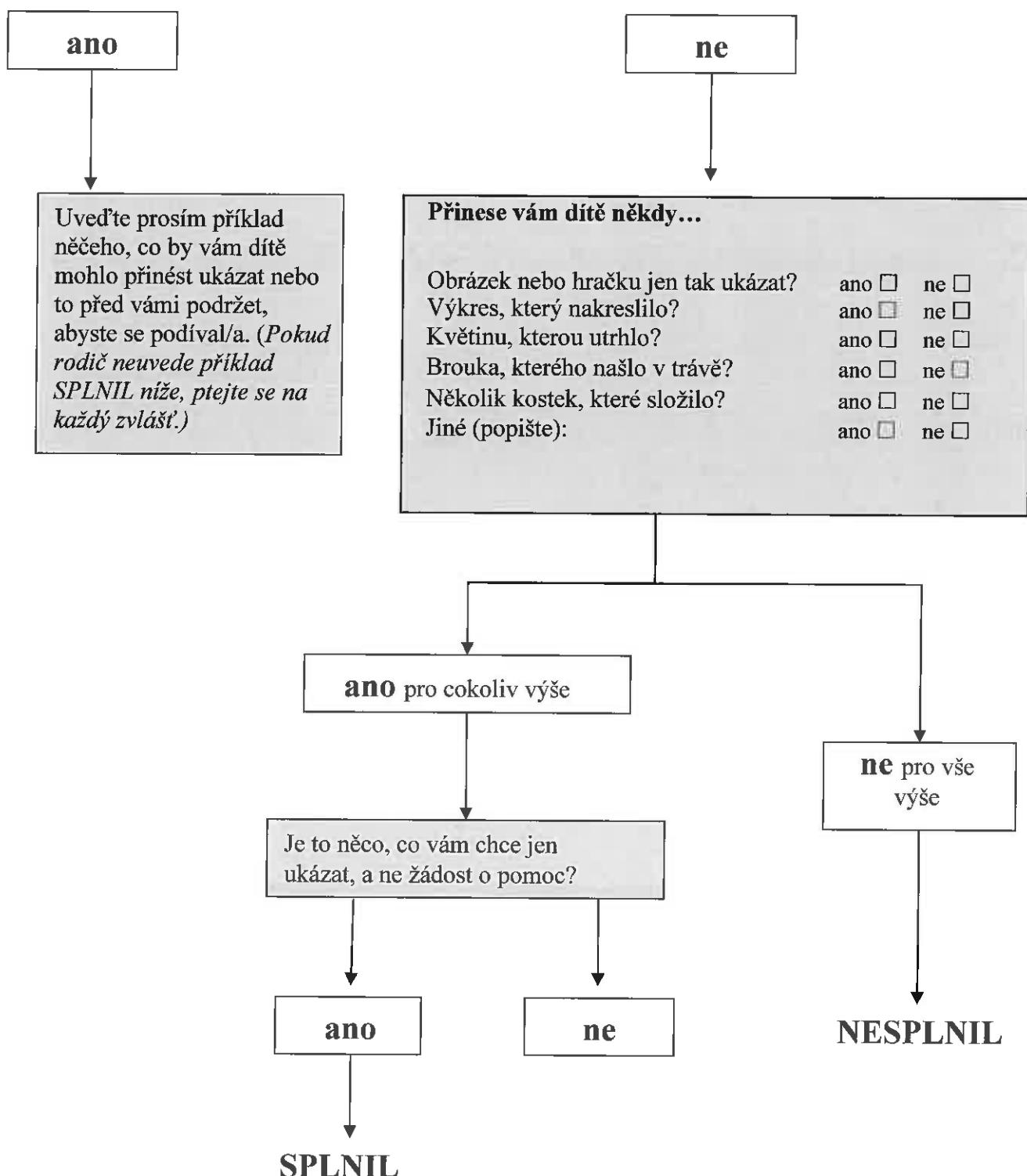
7. * Pokud osoba vedoucí pohovor právě položila otázku č. 6, začněte zde:
Právě jsme mluvili o ukazování jako žádosti o něco. PTEJTE SE VŠECH →
Ukazuje dítě prstem, aby vám ukázalo něco zajímavého?

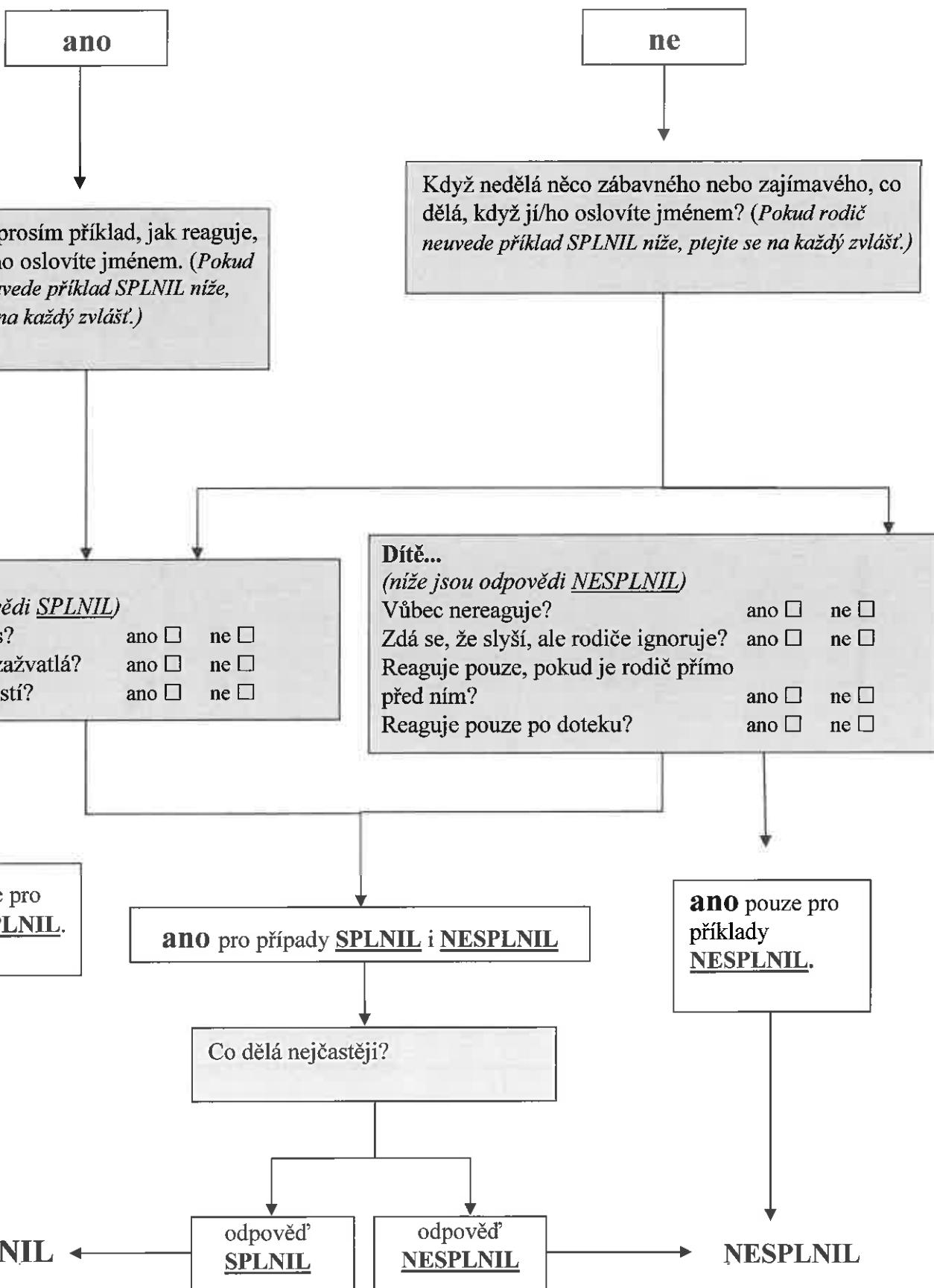
8. Má _____ zájem o ostatní děti?

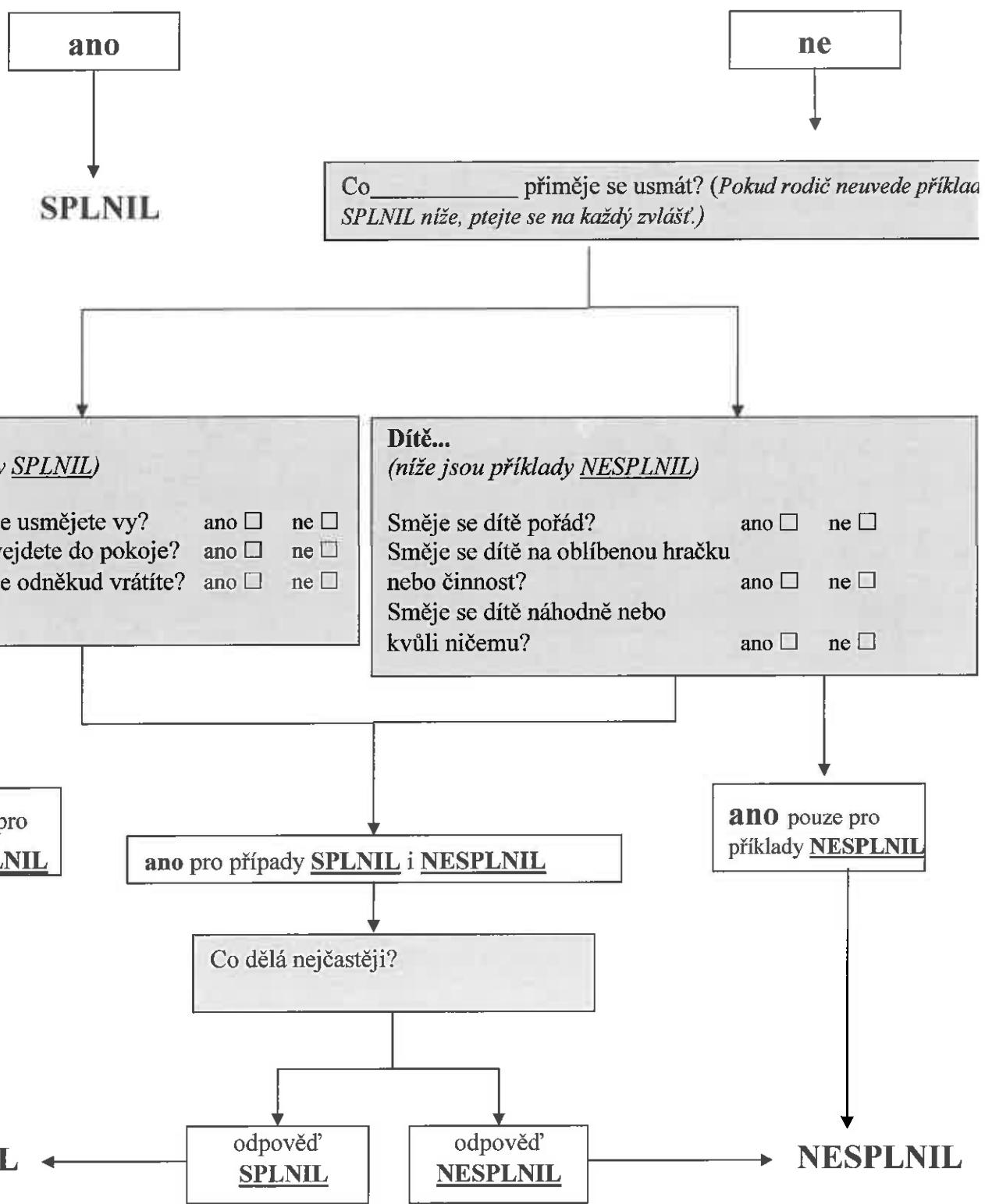
9. Nosí a ukazuje vám _____ věci nebo je před vámi drží, abyste je viděli – ne proto, že potřebuje pomoc, ale že se chce podělit?

10. Reaguje _____, když na ni/něj zavoláte jménem?

11. Když se na _____ usmějete, oplatí vám úsměv?

12. Vadí _____ běžné zvuky?

ano

Reaguje dítě negativně na zvuk...

Pračky?

ano ne

Plačícího dítěte?

ano ne

Vysavače?

ano ne

Fénů?

ano ne

Dopravy?

ano ne

Ježících nebo pištících dětí?

ano ne

Hlasité hudby?

ano ne

Zvonění telefonu/zvonku?

ano ne

Hlučná místa, jako je supermarket
nebo restaurace?

ano ne
ano ne

Jiné (popište):

---

ne

SPLNIL

ano pro dva a
více

Jak dítě na tyto zvuky
reaguje? (Pokud rodič neuvede
příklad **SPLNIL** niže, ptejte se
na každý zvlášť.)

Dítě...
(níže jsou příklady **SPLNIL**)

Klidně si zakryje uši?

ano ne

Řekne vám, že se mu ten zvuk nelíbí?

ano ne

Dítě...
(níže jsou příklady **NESPLNIL**)

Křičí?

ano ne

Brečí?

ano ne

Zakrývá si uši, když se vzteká?

ano ne

ano pouze pro příklady
SPLNIL

ano pro případy **SPLNIL** i **NESPLNIL**

ano pouze pro příklady
NESPLNIL

Co dělá nejčastěji?

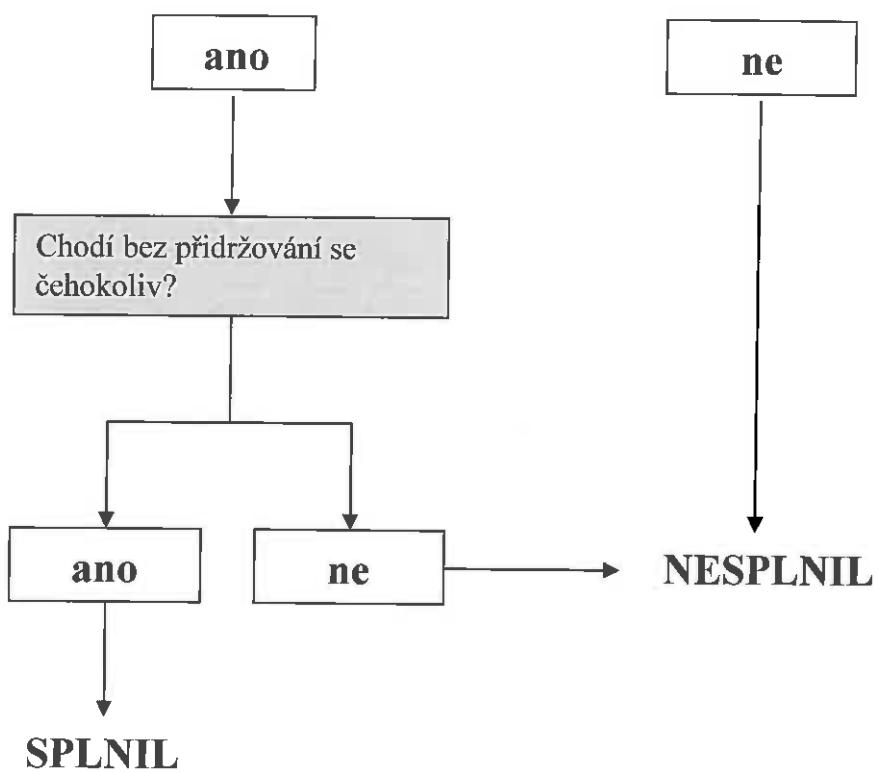
odpověď
SPLNIL

odpověď
NESPLNIL

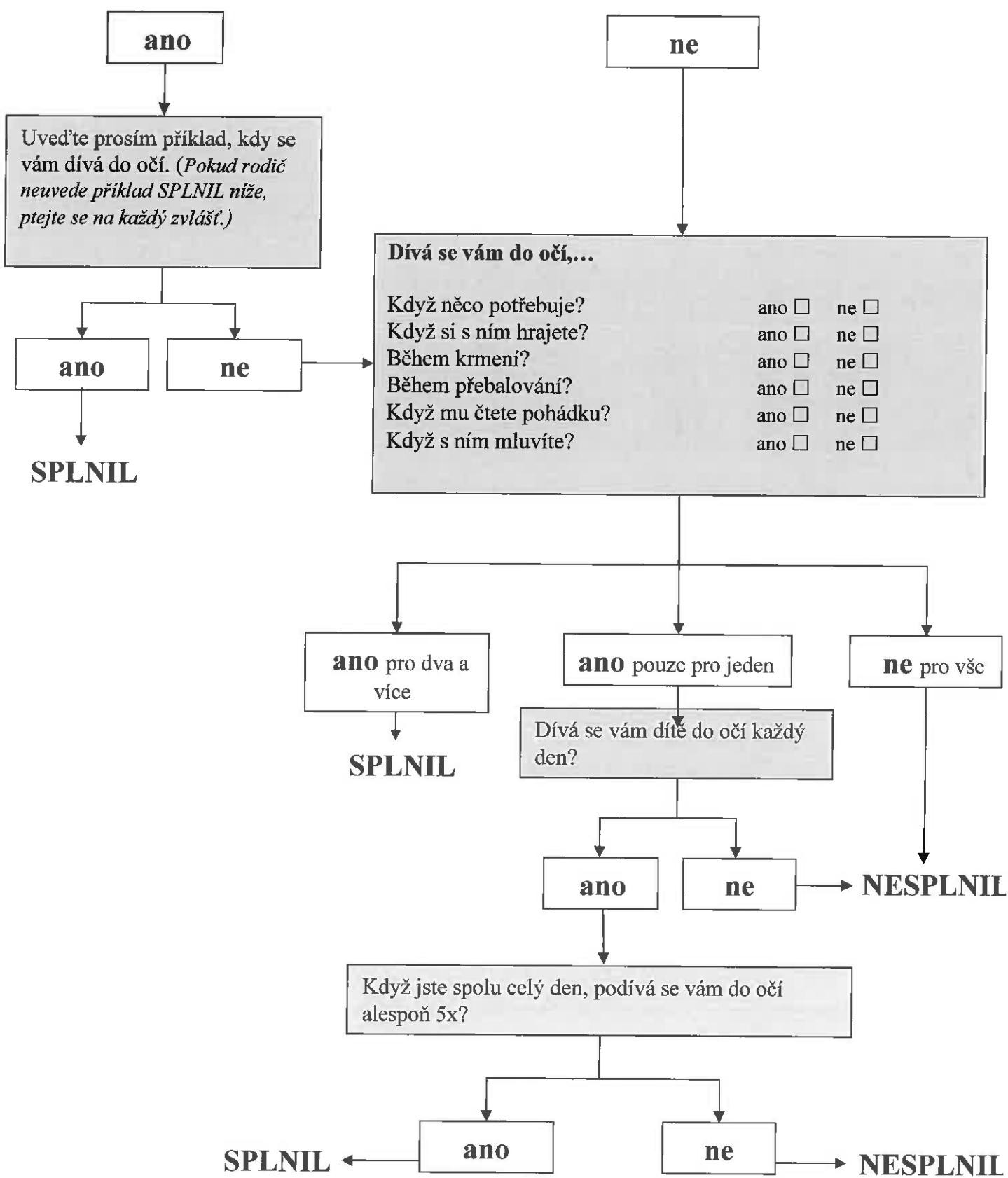
SPLNIL ←

→ **NESPLNIL**

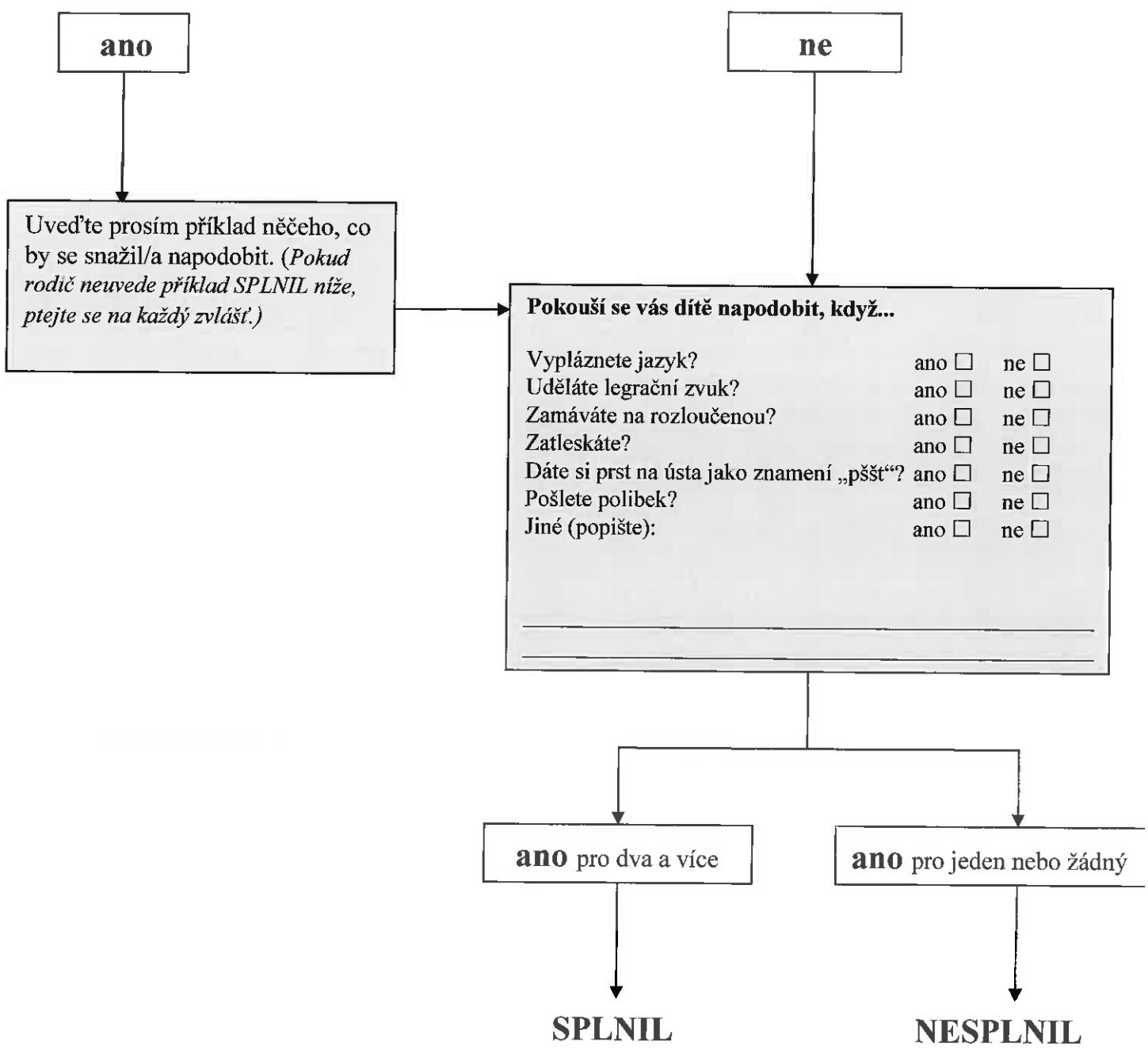
13. Umí _____ chodit?

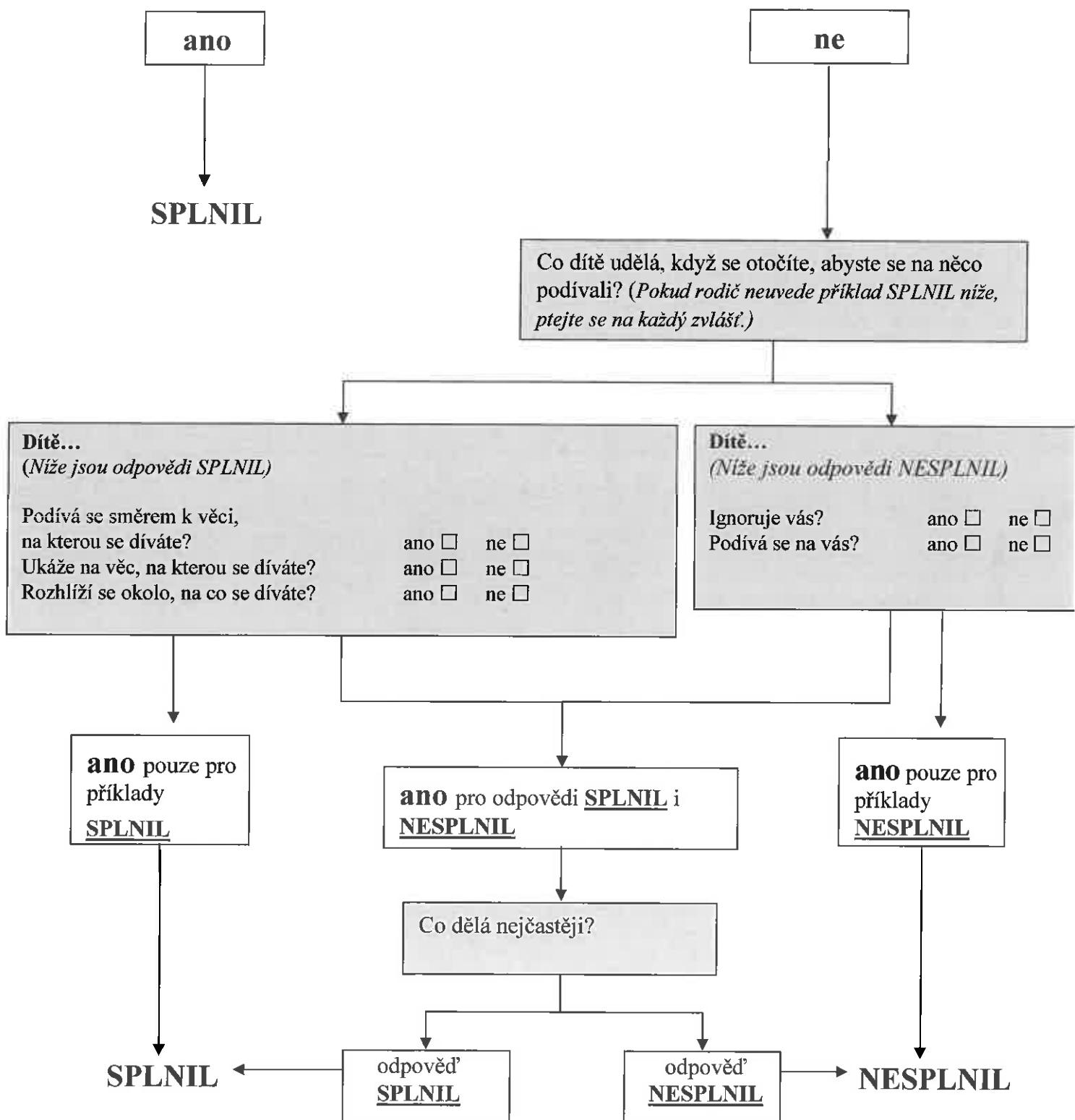
14. Dívá se vám _____ do očí, když na ni/něj mluvíte, hrájete si s ní/ním nebo ho přebalujete?

15. Snaží se _____ napodobit to, co děláte vy?

16. Když otočíte hlavu, abyste se na něco podívali, rozhlédne se _____, aby zjistil/a, na co se díváte?

17. Snaží se vás _____ přimět, at' se na ni/něj díváte?

ano

ne

Uveďte prosím příklad, jak se vás snaží přimět,
abyste se na ni/něj díval/a. (Pokud rodič neuvede
příklad SPLNIL níže, ptejte se na každý zvlášť.)

Dítě...

Říká „Podívej!“ nebo „Dívej se na mě!“?
Žvatlá nebo udělá zvuk, aby vás přimělo
podívat se, co dělá?
Dívá se na vás kvůli pochvale či komentáři?
Pořád se dívá, jestli se díváte?
Jiné (popište):

- ano ne
ano ne
ano ne
ano ne
ano ne

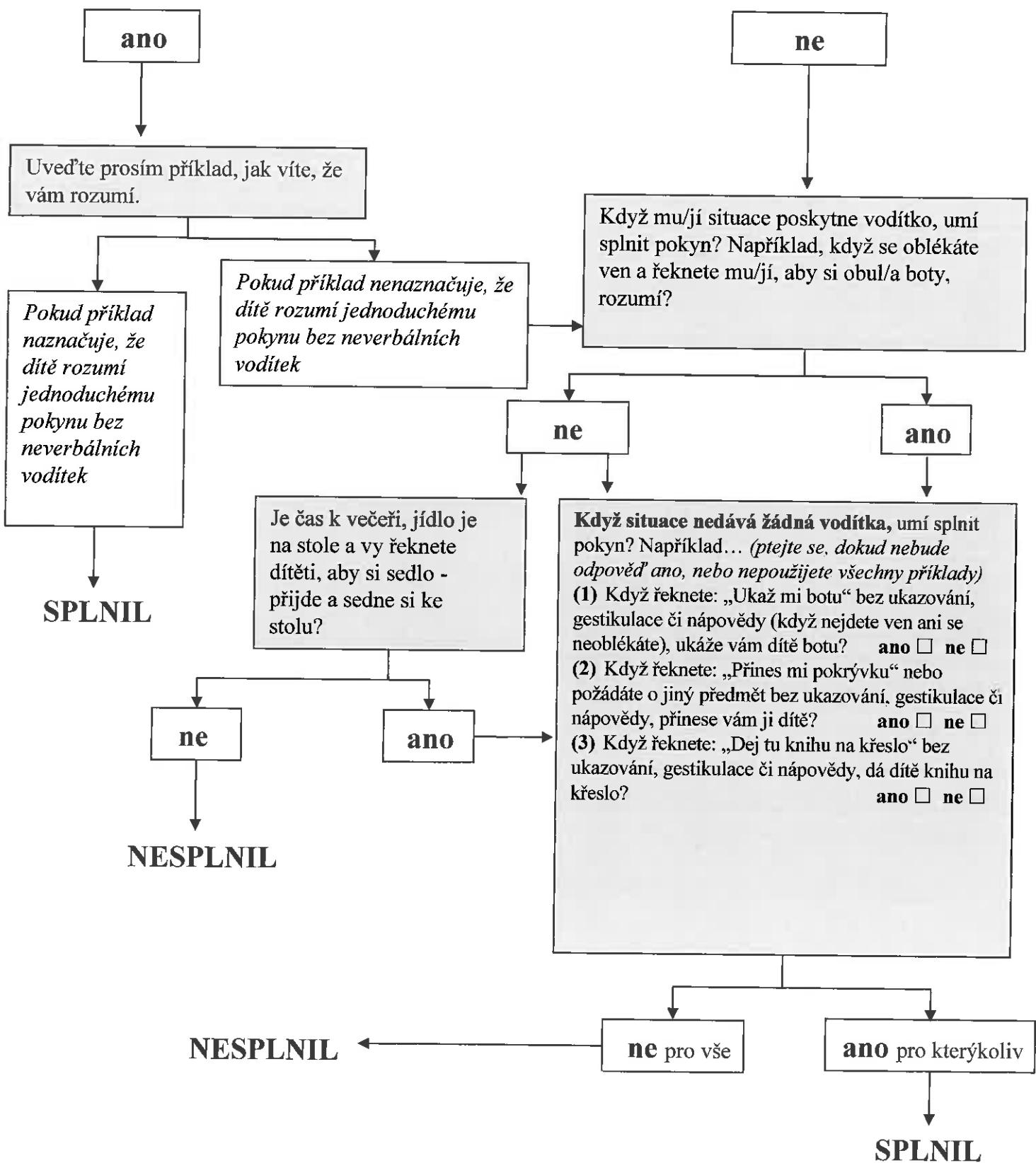
ano pro kterýkoliv

ano pro žádný

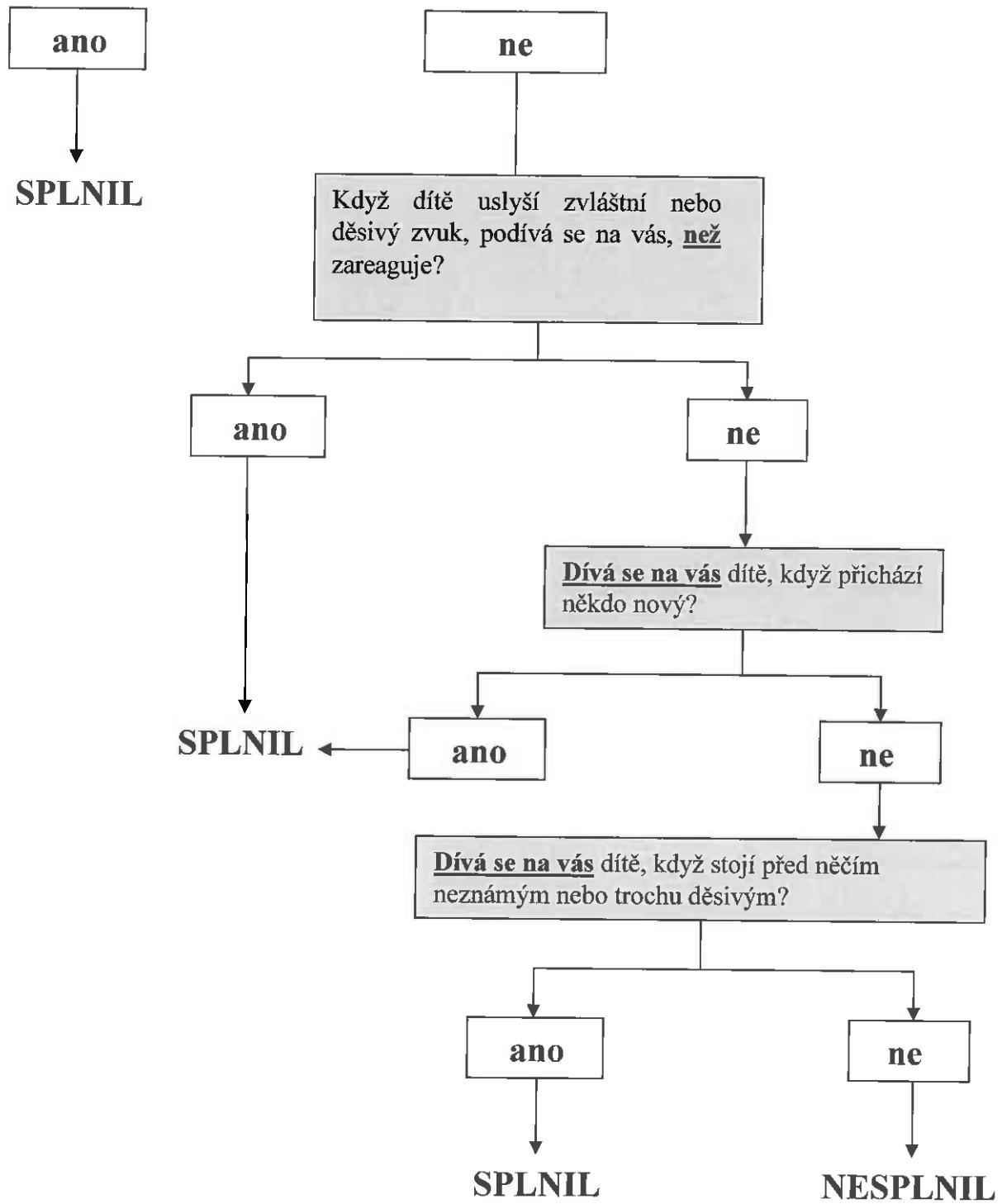
SPLNIL

NESPLNIL

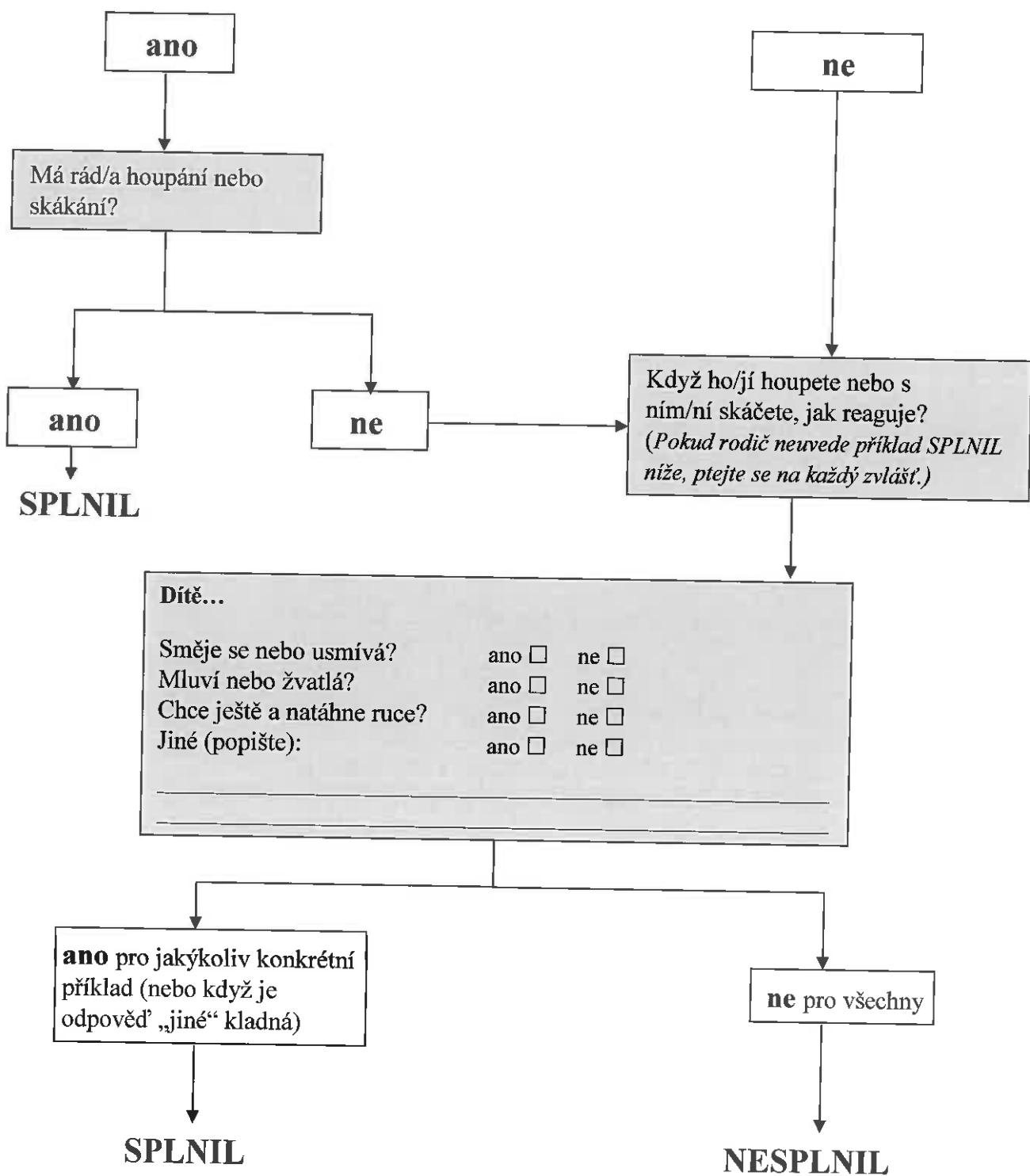
18. Rozumí _____, když mu/jí řeknete, at' něco udělá?

19. Když se stane něco nového, podívá se ___ na vás, aby zjistil/a, co vy na to?

20. Má ____ rád/a pohybové činnosti?

TLUMOČNICKÁ DOLOŽKA

Já, Mgr. Kateřina Danielová, jako tlumočnice jazyka českého a anglického ustanovená dekretem Krajského soudu v Brně, ze dne 21. května 2001, č.j. Spr 3483/2000, stvrzuji, že mnou provedený překlad souhlasí s textem připojené listiny.

Tlumočnický úkon je zapsán v deníku pod poř. č. .... 4879/2016 .....

V Rudici, dne ..... 19. 12. 2016 .....

